

חוק המחשבים – רשימה מוערת של פסקי-דין

עורך

ד"ר ויקטור ח. בוגנים

ברשימה זו מובאים פסקי דין שניתנו בבתי המשפט בכל הערכאות, ואשר דנים בנורמות הקבועות בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995. על אף שנעשו מאמצים לערוך רשימה ממצה ככל האפשר, יש להניח שפסקי דין רבים נותרו מחוץ לרשימה. מבין אלה, חשוב לציין כי לא נסקרו ונסקרו התייחסויות לחוק המחשבים בבתי הדין ובערכאות מעין-שיפוטיות אחרות; כמו-כן, אין מובאים ברשימה פסקי דין המאזכרים את חוק המחשבים אגב אורחא, או הדנים בדיני המחשבים בהקשר הרחב, אשר מעבר לגבולותיו של חוק המחשבים. ברם, כדי שהתמונה תהא מעט יותר שלמה, הובאו פסקי דין שהקשרם לחוק המחשבים הוא מובהק ואשר מגדירים את תחומיו של חוק המחשבים, וזאת, אף אם העניין הנדון נפסק בסופו של דבר על-פי דינים שמחוץ לחוק המחשבים. בעיקרו של דבר, פסקי הדין הנסקרים כאן הם אלה אשר חוק המחשבים מהווה בהם גורם מרכזי לדין.

בצד פרטי האיזכור של כל פסק דין, מובאות הערות הכוללות תיאור תמציתי ופרטים בדבר הזיקה לחוק המחשבים. אין מדובר בסיכום פסק הדין או בניסוח ההלכות שבו. המטרה היא אך ורק ליתן נקודות אחיזה לנדון בפסק דין.

פסקי הדין מסווגים על פי המפתח שלהלן. מקום שפסק דין רלוונטי לסיווגים אחדים, יש שהוא יופיע שוב גם תחת הסיווג הנוסף. הפסקים מסודרים, תחת כל סיווג, על-פי מועד מתן פסק הדין, כאשר הפסקים המאוחרים בזמן מופיעים ראשונה.

מפתח סיווג הפסיקה

עבירות מחשב	עולות מחשב
שיבוש או הפרעה למחשב	עולות מחשב: ס' 7 לחוק המחשבים
פלט כוזב או מידע כוזב	עולות באמצעות מחשב: פגיעה בפרטיות
חדירה לחומר מחשב	עולות באמצעות מחשב: לשון הרע

העורך מודה לתלמידים, לעוזרים ולחברי מערכת "שערי משפט" שסייעו בליקוט ובאיתור המקורות שהיוו בסיס לרשימה זו, וכן את עזרתם הרבה בעריכה ובניסוח ההערות לפסקי הדין.

חבות ספקי מידע
עבירות באמצעות מחשב

חדירה לחומר מחשב לביצוע עבירה
נגיף מחשב

ראיות מחשב
פלט מחשב כראיה
חיפוש ותפיסה של חומר מחשב
צווים לחשיפת זהות

שיקולי ענישה
מעצרים
מאסר בפועל
אחרים

הרשימה כוללת פסקי דין שניתנו עד קיץ 2005.

עבירות מחשב

שיבוש והפרעה למחשב

- ע"פ (ת"א) 71832/02 **יעקב בן אברהם ואטורי נ' מדינת ישראל**, דינים מחוזי כרך לד(2) 247.
מחוזי תל אביב-יפו, 26 נובמבר 2003.
הנאשם חדר ממחשבו הביתי אל מחשב מקום עבודתו הקודם ושיבש את פעולתו. בית המשפט הרשיעו בעבירות על פי סעיף 2 וסעיף 4 לחוק המחשבים וקבע גזירה שווה בין חדירה למחשב, פריצה ושימוש במפתח של משרדי מקום העבודה. על המערער הוטלו 15 חודשי מאסר, מהם 4 לריצוי בעבודות שירות והיתר – על-תנאי.
- ת"פ (י-ם) 3813/99 **מדינת ישראל נ' עודד רפאלי**, דינים שלום כרך טז 861.
שלום ירושלים, 1 יוני 2000.
הנאשם חדר ממחשבו הביתי אל מחשב מקום עבודתו לשעבר והורשע בחדירה ובשיבוש חומר מחשב. נפסק, כי הפרשנות הראויה לעבירת השיבוש שבסעיף 2 לחוק המחשבים היא, כי כל מחיקה או שינוי של חומר מחשב אסורים לפי החוק.

פלט כוזב ומידע כוזב

- ת"פ (ת"א) 40182/02 **מדינת ישראל נ' אתי אלון**, דינים מחוזי כרך לג(7) 962.
מחוזי תל אביב-יפו, 3 יולי 2003.

הנאשמת, אתי אלון, שעבדה בבנק למסחר, הורשעה בגניבה של כ-254 מיליון ש"ח מהבנק ומלקוחותיו. נוסף לכך, היא הואשמה בעבירות נלוות, ביניהן עבירה של איחסון מידע כוזב והפקת פלט כוזב בניגוד לסעיף 3 לחוק המחשבים. נקבע, כי במעשיה ובפעולותיה גרמה הנאשמת לקריסת הבנק, לפגיעה בלקוחות הבנק, לפגיעה בעובדי הבנק ולפגיעה במדינה ובקופתה. עקב חומרת מעשיה הוטלו על הנאשמת 17 שנות מאסר בפועל, מאסר על-תנאי וקנס בגובה 5 מיליון ש"ח.

- ת"פ (ת"א) 11095/01 **מדינת ישראל נ' מועלם רחמים**, דינים שלום כרך כ 220. שלום תל אביב-יפו, 12 דצמבר 2002.

משיכת סכומי כסף נכבדים מחברת אשראי על-ידי שימוש בנתונים שהופקו באמצעות תוכנה היוצרת צירופי כרטיסי אשראי תקפים. הנאשם הורשע בעבירה של מידע כוזב על פי סעיף 3 לחוק המחשבים. נקבע, כי התקיימו התנאים בפסיקה להתגבשות נסיבות מחמירות, דהיינו: תכנון וביצוע מחושבים, במספר שלבים ובקור רוח. הועדף הפן המרתיע בשיקולי ענישה בעבירות קלות לביצוע, בעלות פיתוי רב, כאשר הקורבן הינו גוף כלכלי שפגיעה בו נחשבת, שלא בצדק, לפחותה בעיני הציבור. מצוקה כלכלית לא תפחית מחומרת העבירות.

- רע"פ 5729/02 **טל פודים נ' מדינת ישראל**, דינים עליון כרך סב 116. עליון, 29 יולי 2002.

הפצת הודעות כוזבות בפורום באינטרנט, בדבר פעילותה של חברה הנסחרת בבורסה, השפיעה על תנודות השערים של החברה בבורסה בתל-אביב. בית המשפט הרשיע את הנאשם בעבירה על פי סעיף 3 לחוק המחשבים וגזר עבודות שירות, מאסר על-תנאי וקנס.

- ת"פ (י-ם) 4405/99 **מדינת ישראל נ' רוברטו סלטון**, דינים שלום כרך יח 867. שלום ירושלים, 3 דצמבר 2000.

עבירה של אחסנת תוכנה המפיקה מידע כוזב, לפי סעיף 3 לחוק המחשבים, ושימוש בכרטיס חיוב בכוונה להונות. נקבע, כי מדובר במעשה מתוכנן, קל לביצוע, העלול להביא בעקבותיו מעשה מרמה בהיקף נרחב. לפיכך, אין להסתפק בשירות לציבור. יש להרשיע ולהטיל ענישה לצורך הרתעה.

- ת"פ (ת"א) 8852/98 **מדינת ישראל נ' דניאל כהן**. שלום תל אביב-יפו, 13 ינואר 1999.

בית המשפט קבע כי החזקת דיסקט עם תוכנה, שמטרתה לזייף כרטיסי אשראי, אינה מהווה פעולה לגבי מידע שמטרתה פלט כוזב כנדרש בסעיף 3 לחוק

המחשבים. זאת, היות שהדיסקט מכיל "תוכנה" בלבד, בעוד ש"תוכנה" כהגדרתה בחוק המחשבים מוציאה מתוכה במפורש את ה"מידע". לכן, למרות הודאת הנאשם במיוחס לו, אין בסיס להרשיעו.

חדירה לחומר מחשב

- ע"פ (י-ם) 8333/04 **מדינת ישראל נ' אבי מזרחי**, תק-מח 2004(3) 4821. מחוזי ירושלים, 22 אוגוסט 2004.
 בית המשפט דחה את ערעור המדינה בגין אי הרשעת הנאשם בניסיון חדירה לאתר האינטרנט של המוסד. נקבע, כי לא התגבשה מחשבה פלילית של חפץ להשיג את התוצאה של פריצה למחשב. מעשיו לא מסכנים אינטרס ציבורי ועל כן אינם טעונים טיפול הרתעתי, ואף אם היה מורשע, הרי שהיה ניתן לו פטור עקב חרטה.
- ת"פ (י-ם) 3047/03 **מדינת ישראל נ' אבי מזרחי**, דינים שלום כרך כו 426. שלום ירושלים, 29 פברואר 2004.
 מדובר בניסיון חדירה לאתר האינטרנט של המוסד. הנאשם זוכה. בית המשפט קבע, כי בדיקת רמת האבטחה של אתרי אינטרנט, ככלל, אינה מהווה עבירה אלא אם כן החדירה הייתה שלב של גרימת נזק ממשי על ידי תוכנה תוקפת, שאז מדובר במעשה פלילי. ערעור המדינה בע"פ 8333/04 (מחוזי ירושלים, 22 אוגוסט 2004), נדחה.
- ת"פ (רחובות) 3248/01 **מדינת ישראל נ' אייזנדרוף פבל**, דינים שלום כרך כד 382. שלום רחובות, 3 דצמבר 2001.
 הגדרת עבירת החדירה היא הגדרה רחבה; אין להבחין בין חדירה דרך האינטרנט על ידי מודם בבעלות החודר או על ידי מודם שאינו שייך לחודר. כל חדירה לחומר מחשב שלא כדין ובלא רשות מתאימה מהווה עבירה של חדירה לפי סעיף 4 לחוק. נדחתה הטענה כי האישום אינו מגלה אשמה.
- ת"פ (ת"א) 40250/99 **מדינת ישראל נ' מונדיר בן קאסם בדיר ואח'**, דינים מחוזי כרך לג(2) 15.
 מחוזי תל אביב-יפו, 13 נובמבר 2001.
 שלושה אחים עיוורים, אשר השתמשו במחשבים כדי לעבור עבירות חמורות במשך שנים, בעיקר על ידי חדירה למרכזיות טלפוניות המהווה חדירה לחומר מחשב על פי תנאי סעיף 4 לחוק המחשבים. בית המשפט קבע כי חוק המחשבים נועד, הן כדי להילחם בשיטות ספציפיות של עבריינות מחשב והן כדי למנוע מצב

בו טכנולוגיית המחשב תהפוך כר לפעילות עבריינית – בין שהמחשב הינו מטרת העבירה ובין שהמחשב הינו אך כלי לביצוע העבירה. האחים הורשעו ונגזרו עליהם עונשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי וקנסות.

- ת"פ (ת"א) 12360/97 **מדינת ישראל נ' נתנאל בן ישעיהו שפירא**, דינים שלום כרך יח 863.
שלום תל אביב-יפו, 19 אפריל 1998.

הנאשם חדר לחומר המחשב של חברה לאחר שעזב את עבודתו, בה שימש כעובד בכיר, ובכך מעל באמון מעסיקיו לשעבר. הוא הורשע בעבירת חדירה לחומר מחשב שלא כדין לפי סעיף 4 לחוק המחשבים. נדרש עונש ממשי לשם הרתעה. בשל התחשבות בהודאתו, חרטתו, הסבריו וכן במצבו הכלכלי ובעתידו המקצועי, נקבעו 12 חודשי מאסר על-תנאי לשלוש שנים וקנס כספי על סך 3,000 ש"ח.

חדירה לחומר מחשב לביצוע עבירה

- בש"פ 7368/05 **אסף זלוטובסקי ואח' נ' מדינת ישראל**, תק-על 2005(3) 2854.
עליון, 4 ספטמבר 2005.
נקבע, כי חדירה למחשב כדי לגלות את צפונותיו, חמורה לא פחות מן החדירה אל המחשב כדי לגרום נזק למידע ולנתונים האצורים בו. הערר נסב על מעצרו של ארבעה עוררים שפעלו במסגרת משרד החקירות "מודיעין אזרחי - חקירות". העוררים הועמדו לדין בגין מסכת של עבירות פליליות הקשורות לשימוש בתוכנת מחשב המכונה "הסוס הטרויאני". תוכנת "הסוס הטרויאני" פותחה כן, שעם חדירתה למחשב כלשהו מבעד לרשת האינטרנט, יש ביכולתה לקבל ולהעביר למפעיליה נתונים שונים המצויים במחשב שאליו חדרה. כתב האישום מייחס לעוררים את עצם התקנתה של תוכנת "הסוס הטרויאני" במחשבי הקורבנות ואת השימוש במידע שזרם אליהם.

- ת"פ (ת"א) 1618/03 **מדינת ישראל נ' שורצמן אמיה ואח'**, דינים שלום כרך כו 408.
שלום תל אביב-יפו, 24 פברואר 2004.

עובדת חברת חשמל ובנה חדרו למחשבי החברה, הוציאו פרטים אישיים אודות ח"כ פורז כדי לאיים עליו ולהשיאו לבטל את יוזמת החקיקה המונעת חשמל חינוך מעובדי חברת החשמל. בית המשפט הרשיעם בעבירה לפי סעיף 5 לחוק המחשבים וגזר 8 ו-9 חודשי מאסר לאם ולבנה, בהתאמה.

נגיף מחשב

- ת"פ (ת"א) 5177/99 **מדינת ישראל נ' דימיטרי גרינברג**, דינים מחוזי כרך לב(9) 363.
מחוזי תל אביב-יפו, 11 אפריל 2000.
הנאשם, בעזרת חברתו, החדיר וירוס למחשב בבסיס צבאי כנקמה על עונש משמעתי שקיבלה חברתו ממפקד הבסיס. בית המשפט הרשיעו בעבירה לפי סעיף 6 לחוק המחשבים וגזר על הנאשם מאסר בפועל של 7 חודשים.
- ת"פ (חי') 8243/97 **מדינת ישראל נ' גיל פז**, דינים שלום כרך יב 153.
שלום חיפה, 24 פברואר 1998.
הנאשם החדיר וירוס למחשב של מקום עבודתו הקודם, אלא שתוכנת הוירוס נוטרה לפני שהחלה לפעול ולא נגרם נזק. הנאשם הורשע בעבירה לפי סעיף 6 לחוק המחשבים והוטלו עליו עונש מאסר בעבודות שירות, מאסר על-תנאי וקנס.

עבירות באמצעות מחשב

- ע"פ (ת"א) 71103/01 **ד"ר אלה רום נ' מדינת ישראל**, דינים מחוזי כרך לג(10) 660.
מחוזי תל אביב-יפו, 22 יולי 2003.
הנאשמת העתיקה קובץ מבחן לרישוי רופאים. נקבע, כי עבירת הגניבה אינה מושלמת כשמדובר בהעתקת קובץ על דיסקט נפרד ונטילתו, היות שאין מתקיימת שלילת קבע של הדבר הנגנב מאת בעליו, כדרישת סעיף 383 לחוק העונשין. בסופו של דבר, הורשעה הנאשמת בעבירה של הוצאת מסמך ממשמורת בניגוד לסעיף 267(א) לחוק העונשין. תחולה אפשרית של חוק המחשבים לא נבחנה בפסק הדין.
- ת"פ (ת"א) 11913/01 **מדינת ישראל נ' אסדי טוני**
שלום תל אביב-יפו, 13 מארס 2003.
הנאשם הפיץ שמועה, ללא כל בסיס, בקבוצת דיון באינטרנט כי אירע פיגוע בירושלים. הפצת מלל כוזב באתר אינה מהווה שיבוש או הפרעה לפי סעיף (1) לחוק המחשבים. אולם, כאשר השתמש הנאשם בתוכנה שגורמת במכוון להעדפה של מסריו על פני אחרים, בוצעה העבירה לעיל. הנאשם הורשע בעבירה לפי סעיף 5 לחוק המחשבים.
- ע"פ (ת"א) 70868/00 **מדינת ישראל נ' אלעד בן יוסף ברוך**, דינים מחוזי כרך לג(3) 493.
מחוזי תל אביב-יפו, 27 מאי 2002.

מילים פוגעניות, שהועברו דרך מתקן בזק, אינן מבשילות כדי עבירה לפי סעיף 30 לחוק הבזק רק משום שטכנית הן הועברו דרך מכשיר בזק, בעוד שאותן מילים לא היו מהוות עבירה אם היו נאמרות בדרך אחרת. כתב האישום בוטל. תחולה אפשרית של חוק המחשבים לא נבחנה בפסק הדין.

- ע"פ (ת"א) 70571/01 **מדינת ישראל נ' פודים טל**, דינים מחוזי כרך לג(2) 432. מחוזי תל אביב-יפו, 23 מארס 2002.

הפצת הודעות כוזבות באתר אינטרנט לגבי פעילות בורסאית שהשפיעה על תנודות השערים בבורסה בתל אביב. בית המשפט הרשיע את הנאשם בעבירה לפי סעיף 5 לחוק המחשבים וגזר על הנאשם עבודות שירות, מאסר על-תנאי וקנס. בקשת רשות ערעור לעליון, נדחתה.

שיקולי ענישה

מעצרים

- ב"ש (ת"א) 92331/05 **מדינת ישראל נ' אליעזר בן יצחק פילוסוף** מחוזי תל אביב-יפו, 21 יולי 2005.

האישומים המיוחסים לתשעת המערערים בפרשת "הסוס הטרויאני" מצביעים על פעילות מתמשכת, שנועדה לפגוע ברכוש ולהפיק רווחים שלא כדין. נקבע, כי עקב החשש שיש במעשי המערערים כדי לסכן את ביטחון הציבור ואת סדרי החברה התקינים, וכי עקב החשש ששחרורם ממעצר יביא לשיבוש הליכי משפט וראיות, עליהם להיות עצורים מאחורי סורג ובריח שלא בחלופת מעצר.

- בש"פ 1037/05 **מדינת ישראל נ' דוד שטרנברג**, תק-על 2005(1) 1308. עליון, 14 פברואר 2005.

חשש, כי עציר ימשיך לבצע עבירות מחשב ב"לחיצת כפתור" מביתו, אינו מהווה סיבה מספקת כדי לקבוע הארכת מעצר. בקשה להארכת מעצר עד למתן פסק דין התקבלה, הואיל ולא ניתן היה להשיג את תכלית המעצר בדרך של חלופת מעצר בשל החשש הכבד מפני הימלטות המשיב.

- בש"פ 2135/04 **אדי אלוני נ' מדינת ישראל**, דינים עליון כרך סז 226. עליון, 7 מארס 2004.

הנאשם הורשע בחדירה למחשב, בהחדרת וירוס ובביצוע עבירת גניבה בעזרת מחשב. למרות חומרת המעשים, החזיר בית המשפט העליון את הדין בשאלת המעצר לערכאה דלמטה, לבחינת חלופת מעצר מוצעת.

מאסר בפועל

- ע"פ (י-ם) 9429/05 **יצחק בנין נ' מדינת ישראל**
מחוזי ירושלים, 26 יולי 2005.
הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות על פי סעיף 6 לחוק המחשבים ובעבירה של פגיעה בפרטיות לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות. נגזרו על הנאשם 5 חודשי מאסר בעבודות שירות, 18 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור תוך שלוש שנים כל עבירה שהיא על חוק המחשבים, וכן קנס בסך 30,000 ש"ח. בערעור הנאשם, בטיעונו לעונש, קבע בית המשפט המחוזי, כי עקב חומרת העבירה שביצע המערער, הוא אינו רואה לנכון להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא, למעט הפחתת הקנס לסך של 20,000 ש"ח, לאור הסכמתו של ב"כ המשיבה להפחתה בקנס.
- ת"פ (י-ם) 1536/04 **מדינת ישראל נ' יונה (שלמה) כהן ואח'**
שלום ירושלים, 26 דצמבר 2004.
חוקרים פרטיים ועובדי ציבור עשו שימוש במאגרי מידע שלא כדין והועמדו לדין על שורה של עבירות, וביניהן גם עבירות על פי סעיף 4 וסעיף 5 לחוק המחשבים. נקבע, כי בענישה בגין עבירות צווארון לבן בכלל, ובעבירות מחשבים בפרט, יש לשים יותר דגש על האינטרס הציבורי מאשר על הנסיבות האישיות. לפיכך, לצורך הרתעה, לאות קלון וגינוי, הוטלו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי וקנסות.
- ת"פ (ת"א) 5476/03 **מדינת ישראל נ' יוסף שי ואח'**, דינים שלום כרך כו 944.
שלום תל אביב-יפו, 2 מארס 2004.
הנאשם הורשע בהחדרת נגיף מחשב. בית המשפט קבע, כי יש להחמיר בעבירות המחשב לאור תפיסת מקומו של המחשב בחיינו. למרות שמדובר ב"מלח הארץ" עליו להיענש בחומרה והוטלו עליו 3 חודשי מאסר בפועל ו-9 חודשי מאסר על תנאי. בשל העובדה כי הנאשם חייל בשירות סדיר – נמנע בית המשפט מלהטיל עליו קנס.
- ת"פ (ת"א) 11095/01 **מדינת ישראל נ' מועלם רחמים ואח'**, דינים שלום כרך כ 220.
שלום תל אביב-יפו, 12 דצמבר 2002.
משיכת סכומי כסף נכבדים מחברת אשראי על-ידי שימוש בנתונים שהופקו באמצעות תוכנה היוצרת צירופי כרטיסי אשראי תקפים. הנאשם הורשע בעבירה

של מידע כוזב על פי סעיף 3 לחוק המחשבים. נקבע, כי התקיימו התנאים בפסיקה להתגבשות נסיבות מחמירות, דהיינו: תכנון וביצוע מחשבים במספר שלבים ובקור רוח. הועדף הפן המרתיע בשיקולי ענישה בעבירות קלות לביצוע, בעלות פיתוי רב, כאשר הקורבן הינו גוף כלכלי שפגיעה בו נחשבת, שלא בצדק, לפחותה בעיני הציבור. מצוקה כלכלית לא תמוער את חומרת העבירות.

- ת"פ (ת"א) 12187/01 מדינת ישראל נ' אוברציגר גל שלום תל אביב-יפו, 31 יולי 2002.

הנאשם, שחדר למחשבים רבים ועיין בתוכן, הורשע בעבירות חדירה למחשב שלא כדין. בשיקולי הענישה שמו דגש הן על הפן ההרתעתי והן על הנסיבות המיוחדות של הנאשם: אדם מכובד, שהביע חרטה ובושה, שנקלע למשבר והתגרש בשל הפרשה, וכן לא גרם בפועל לנזק ממשי. הנאשם נשלח ל-16 חודשי מאסר מהם 6 בפועל והשאר על-תנאי וכן נקנס כספית.

- ע"פ (ת"א) 71227/01 מדינת ישראל נ' אהוד טונבאום, פ"מ תשס"א(2) 595. מחוזי תל אביב-יפו, 5 יוני 2002.

עבירות מחשב בהיקף עולמי, שכללו חדירה למחשבים רבים בישראל ובארה"ב. עניין זה נודע בציבור כפרשת ה"אנלייזר". בית משפט קמא (ת"פ 3709/00, שלום כפר-סבא, 14 יוני 2001), נגזרו על הנאשם, לאחר הסדר טיעון, מאסר של 6 חודשים בעבודות שירות, קנס ומאסר על-תנאי. המדינה ערערה על קולת העונש. בית המשפט המחוזי החמיר בעונש וקבע עונש של 18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט אפייין את עברייני המחשבים וקבע, כי במרחב השיקולים לעניין הענישה, יש לתת משקל רב לשיקול ההרתעה. בקשת רשות לערעור נוסף בבית המשפט העליון, נדחתה (בר"ע 5147/02, 17 יוני 2002, דינים עליון, כרך ס"א, 719).

- ת"פ (ת"א) 40250/99 מדינת ישראל נ' מונדיר בן קאסם בדיר ואח', דינים מחוזי כרך לג(2) 15. מחוזי תל אביב-יפו, 13 נובמבר 2001.

בית המשפט גזר על הנאשמים מאסרים ממושכים בפועל, מאסר על-תנאי וקנסות. בשיקולי הענישה הובאו בחשבון, עובדת עיוורונם וגילם הצעיר. לגבי עובדת עיוורונם, שלילת החירות היא כפולה: הן בהעדר אותה חירות האינהרנטית לעיוורון והן בהעדר חירות התנועה המוגבלת שבעתיים בכלא לגבי מי שאינו מסוגל לנוע בחופשיות. לגבי גילם הצעיר בעת שעברו את העבירות, הובאו בחשבון עובדת היותם כמעצר בית ממושך, עובדת פגיעתם באינטרסים עליהם מגן חוק המחשבים והעובדה שהביעו חרטה אך בשלב גזירת הדין.

- ת"פ (ת"א) 5177/99 **מדינת ישראל נ' דימיטרי גרינברג**, דינים מחוזי כרך לב(9) 363.

מחוזי תל אביב-יפו, 11 אפריל 2000.

עבירת החדרת וירוס למחשב, לפי סעיף 6 לחוק המחשבים. המאפיין את עבירות המחשב הוא שהעבריינים הם אנשים משכילים מן היישוב. אין לקבל את ההשקפה כי לכאורה אין מדובר בעבירה פלילית של ממש. בית המשפט גזר 7 חודשי מאסר בפועל.

- ת"פ (י-ם) 3813/99 **מדינת ישראל נ' עודד רפאלי**, דינים שלום כרך טז 861. שלום ירושלים, 1 יוני 2000.

הנאשם הורשע בעבירות לפי סעיפים 2 ו-4 לחוק המחשבים. נקבע, כי ענישה בעבירות מחשב, כמוה ככל ענישה פלילית אחרת. בעבירות מחשב מן הראוי להשית על הנאשמים עונשי מאסר בפועל ולהעדיף עונשי מאסר ממשיים, על ענישה של מאסר על דרך עבודות שירות, על מנת להדגיש את הקלון ואת חומרת העבירות.

- ת"פ (חי') 8243/97 **מדינת ישראל נ' גיל פז**, דינים שלום כרך יב 153. שלום חיפה, 24 פברואר 1998.

הנאשם החדיר וירוס למחשב אחר על פי סעיף 6 לחוק המחשבים, אלא שתוכנת הווירוס נוטרלה לפני שהחלה לפעול ולא נגרם נזק. בית המשפט ציין, כי אלמלא היה מדובר בהסדר טיעון היה מחמיר בעונש. המחוקק הביא בחשבון את נסיבותיהם האישיות של עברייני המחשבים כשקבע את העונשים החמורים לצד העבירות. על הנאשם הוטלו 6 חודשי מאסר בפועל, וכן 12 חודשי מאסר על-תנאי וקנס של 10,000 ש"ח.

אחרים

- ת"פ (ת"א) 7343/03 **מדינת ישראל נ' נגרין יהושע ואח'** שלום תל אביב-יפו, 6 ינואר 2005.

אחראי על תפעול המחשבים בבנק הבינלאומי חדר שלא כדין לחומר מחשב על פי הוראות מנהלו. נקבע, כי בדרך כלל ראוי לנקוט ענישה מחמירה בעבירות חדירה למחשב, אלא שבשל הנסיבות המיוחדות של המקרה, הסתפק בית המשפט בהיעדר הרשעת הנאשם ושליחתו לעבודות לשירות הציבור.

- ת"פ (ת"א) 6681/02 **מדינת ישראל נ' להט איתי** שלום תל אביב-יפו, 22 ספטמבר 2003.

הנאשם, שחדר שלא כדין למחשבי אוניברסיטת תל אביב, הורשע בחדירה שלא כדין ובשיבוש והפרעה למחשב. נקבע, כי חומרת העבירות והנזק הרב מחייבים נקיטת אמות מידה מחמירות, וכי נזק מקצועי עתידי ובעיות אישיות אחרות אינם מצדיקים הימנעות מהרשעה. אין מקום להעדיף היבטים אישיים הנוגעים לנאשם על פני שיקולים הנוגעים לשלום הציבור וטובתו.

- ת"פ (ת"א) 12360/97 **מדינת ישראל נ' נתנאל בן ישעיהו שפירא**, דינים שלום כרך יח 863.
שלום תל אביב-יפו, 19 אפריל 1998.

הנאשם הורשע בעבירת חדירה לחומר מחשב שלא כדין, לפי סעיף 4 לחוק המחשבים, בכך שחדר לחומר המחשב של חברה לאחר שעזב עבודתו, בה שימש כעובד בכיר, ובכך מעל באמון מעסיקיו לשעבר. נדרש עונש ממשי לשם הרתעה. בהתחשבות בהודאתו, בחרטתו ובהסבריו וכן במצבו הכלכלי ובעתידו המקצועי, נקבעו 12 חודשי מאסר על-תנאי לשלוש שנים וקנס כספי על סך 3,000 ש"ח.

עוולות מחשב

עוולת מחשב: סעיף 7 לחוק המחשבים

- ת"ק (ת"א) 6000/03 **אבן-חן אורי נ' סויסה ניר**, דינים שלום כרך כד 925.
שלום תל אביב-יפו, 15 ספטמבר 2003.
- שתילת קובץ במחשב הזולת, המתחקה אחר רשימת כתובות דואר-אלקטרוני לצורך ביצוע דיוור ישיר באותן הכתובות, מהווה הפרה של חוק הגנת הפרטיות וכן עוולה של הסגת גבול במיטלטלין על-פי פקודת הנזיקין. פסק הדין אינו בוחן תחולה אפשרית של עוולת מחשב לפי סעיף 7 לחוק המחשבים.

עוולות באמצעות מחשב: פגיעה בפרטיות

- ת"א (כפ"ס) 7830/00 **בורוכוב ארנון נ' פורן אלישי**, דינים שלום כרך יט 309.
שלום כפר-סבא, 14 יולי 2002.
- חשיפת שמו הפרטי של גולש אינה מהווה הפרה של הזכות לפרטיות. בית המשפט דן בהרחבה במתווה להטלת אחריות על ספקי האינטרנט בגין פגיעה בפרטיות הגולשים. אין התייחסות בפסק הדין לחוק המחשבים ביחס לפגיעה בפרטיות, אלא דיון בשאלה אלו פרסומים מהווים פגיעה כזאת. פסק הדין עוסק בלשון הרע ובחבות ספקי מידע.

עוולות באמצעות מחשב: לשון הרע

- ת"א (ח"י) 12752/01 ד"ר אופיר מרקו נ' הולינגר רונית, דינים שלום כרך כט 538. שלום חיפה, 7 יולי 2004.
הפצת ידיעה בפורום של אתר אינטרנט מהווה "פרסום" לצורך עוולת לשון הרע. מודעת התנצלות לאחר מכן אינה שוללת את חוסר תום הלב ואת הפגיעה שנעשתה באותו פורום מקצועי של וטרינרים.
- ת"א (פ"ת) 6161/01 נעמי רייכמן נ' רמי יצהר ואח', דינים שלום כרך כג 864. שלום פתח-תקווה, 19 מאי 2003.
דינו של פרסום באתר אינטרנט כדין פרסום בעיתון, אולם, יש לבחון כל אתר בו הייתה התבטאות לגופו של עניין. בין השאר, יש להביא בחשבון את ההבחנה שכאשר מדובר בעיתון הדברים אינם יכולים להימחק בעוד שבאינטרנט ניתן להסיר את המסרים הפוגעים.
- ק"פ (ת"א) 145/00 שאול ויסמן נ' גולן חגי, דינים שלום כרך יט 605. שלום תל אביב-יפו, 2 ספטמבר 2002.
פרשנות סעיף 2 לחוק איסור לשון הרע מאפשרת ראיית אמירות באינטרנט כאמירות שחוק איסור לשון הרע יחול עליהן, הן לעניין ה"כתב" והן לעניין ה"פרסום" הנדרש לפי החוק.
- ת"א (כפ"ס) 7830/00 בורוכוב ארנון נ' פורן אלישי, דינים שלום כרך יט 309. שלום כפר-סבא, 14 יולי 2002.
הנתבע התחזה לתובע ופרסם הודעה, שיש בה כדי להשניאו על אחרים, בשמו באתר האינטרנט, ולא איפשר לו להתנער מפרסום מפוברק זה. בכך התגבשה עוולת לשון הרע. בית המשפט גזר עליו לפצות את התובע בסכום כמעט מקסימלי על פי החוק וכן חייבו בהוצאות משפט.

חבות ספקי מידע

- ת"א (כפ"ס) 7830/00 בורוכוב ארנון נ' פורן אלישי, דינים שלום כרך יט 309. שלום כפר-סבא, 17 יולי 2002.
בית המשפט דן בהרחבה בסוגיית אחריות ספקי מידע באינטרנט, וקבע מודל המאזן בין חסינות מוחלטת של הספק לבין אחריות מוגבלת. ראוי לחייב ספק על פי מבחן משולש ומצטבר של ידיעה בפועל, ודאות הפגיעה ואפשרות מניעתה.

מבחן זה אינו מתקיים בענייננו, שכן לא הובאו ראיות המוכיחות פרסומים פוגעים ובקשה פוזיטיבית של התובע להסירם.

ראיות מחשב

פלט מחשב כראיה

- ת"א (ת"א) 731916/03 קווי זהב בע"מ 012 נ' גז אליהו פילי שלום תל אביב-יפו, 14 מארס 2005.
נדחתה תביעה, לפיה נכנס הנתבע לאתר של קווי זהב וביצע באמצעותו שיחות טלפון ללא תשלום. התובעת לא עמדה בתנאים הנדרשים לקבילות פלט כרשומה מוסדית כראיה, מאחר שלא הביאה עדים מתאימים שיאשרו בתצהיר כי דף המידע הוצג באינטרנט בזמן הנכון ובאופן שכל גולש באתר חייב לעבור דרך מידע זה.
- בש"א (ב"ש) 3366/03 פרג אמיר נ' בנק לאומי לישראל בע"מ, דינים שלום כרך כו 514.
שלום באר-שבע, 4 ינואר 2004.
בקשה למחיקת כותרת של "סדר דין מקוצר", לאור היות פלט המחשב העתק צילומי. קביעת חוק המחשבים, כי ניתן להגיש העתק צילומי של פלט מחשב והוא ייחשב כמקור, עונה לתנאי של ראשית ראיה בכתב, הדרושה לפי ההלכה הפסוקה לפתיחת הליך בסדר דין מקוצר. הבקשה למחיקת כותרת בשל עילה זו, נדחתה.
- ת"א (ת"א) 12392/03 יקינטון ז'קו נ' בנק אוצר החייל שלום תל אביב-יפו, 2 נובמבר 2003.
תביעה בסדר דין מקוצר נגד ערבים להלוואות שלא נפרעו. נקבע, כי אי צירוף תצהיר, אשר יוצר חזקה להתקיימות הדרישות החלות על מגיש רשומה מוסדית על פי חוק המחשבים, הינו פגם הניתן לתיקון. לפיכך, ניתנה רשות למשיב להמציא תצהיר.
- ת"א (ת"א) 85608/01 אוניברסיטת תל אביב נ' שטויר יהודה, דינים שלום כרך כד 625.
שלום תל אביב-יפו, 22 יולי 2003.
רשומת מחשב כפלט צריכה להיות מוכחת תוך עמידה בתנאי סעיף 36 לפקודת הראיות. הרשמה בשיטת ה"בידינג" של אוניברסיטת תל אביב, כאשר

האוניברסיטה נסמכת בתביעתה רק על פלט המחשב ועל דברי המזכירה, אין בה די כדי לעמוד בנטל ההוכחה ולכן הטענה שהנתבע חב בשכר לימוד בהתאם לשעות להן נרשם במחשב, נדחתה.

- ת"א (ת"א) 120810/00 **בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' אירג ואחרי**, דינים שלום כרך כא 99. שלום תל אביב-יפו, 20 אוגוסט 2002.

דו"ח פירוט שיחות הטלפון של הנתבע רוכזו בפלט מחשב של התובעת שהוגש מכוח היותו ראיה מוסדית. בית המשפט קבע, כי הפלט קביל כראיה לתוכנו, אך על בעל דין לעשות כל שביכולתו כדי להוכיח בדרך שהולמת את כלל הראיה הטובה ביותר, גם כשמדובר בחריג לעדות מפי השמועה בדרך של רשומה מוסדית.

חיפוש ותפיסה של חומר מחשב

- ב"ש (י-ם) 4642/05 **דויטש רוברט נ' מדינת ישראל ואח'**, תק-מח 2005 (3) 2856. מחוזי ירושלים, 16 אוגוסט 2005.

נדחתה בקשה להשבת דיסקים קשיחים שנתפסו בחיפוש שבוצע בביתו של העורר ובחנות העתיקות שלו. נקבע, כי למרות שהמשיבה מחזיקה בדיסק שנתפס בחנות העורר שלא כדין ובניגוד להוראות סעיף 32(ב) לפקודת המעצר והחיפוש, יש לדחות את הערר על מנת לאפשר ניהול משפט נגד העורר ולעשות שימוש בדיסקים כראיה במהלך המשפט.

- ב"ש (עכו) 3751/04 **מדינת ישראל נ' רונן ברור** שלום עכו, 27 יולי 2004.

חיפוש משטרתי בקפה אינטרנט, תוך חריגה מצו בית משפט שניתן, אינו הופך את החיפוש ללא חוקי ואינו מעניק סעד של החזרת התפוסים על אתר. לאחר שהמטרה תבצע בדיקה בחומר שנתפס, יוחלט אם יוגש כתב אישום, ורק אז תינתן החלטה באשר לתפוסים.

- ב"ש (ראשל"צ) 4018/04 **הייזר אריה נ' משטרת בת ים**, דינים שלום כרך כח 841. שלום ראשון-לציון, 30 מאי 2004.

למחשב, ככלי להימורים, על אף שנכנס תחת הגדרת מחשב על פי חוק המחשבים, בשל שאינו משמש כמאגר מידע לניהול עסק, לא תינתן הגנה העולה על זו המוענקת למכונות הימורים אחרות.

- ב"ש (ת"א) 001910/03 **אופיר בני נ' משטרת ישראל ימ"ר ת"א**
שלום תל אביב-יפו, 8 יוני 2003.
נדחתה בקשה להחזרת מחשבים שנתפסו ממועדון אינטרנט קפה. נקבע, כי בהתאם לתכלית החקיקה, רק מחשב שנעשה בו שימוש עסקי לתפעול מוסד יזכה להגנה, ואילו למחשב, המשמש ככלי למשחקים אסורים ולביצוע עבירות, אין סיבה להעניק יתרון על פני כל חפץ אחר.
- ב"ש (עכו) 6081/02 **שטרן שמואל נ' משטרת עכו**
שלום עכו, 17 פברואר 2003.
בקשה להחזרת מחשבים תפוסים. נקבע, כי מחשבים המשמשים למשחקי הימורים וכאמצעי לביצוע עבירה, או שיש חשש סביר שישמשו ככאלה, אינם זוכים להגנה המיוחדת לגבי תפיסת מחשב (על פי צו, בפיקוח שיפוטי ולתקופה מוגבלת), כיוון שהגנה זו חלה רק על מחשבים המנהלים רישום שוטף של עסק.
- ב"ש (י-ם) 1153/02 **מדינת ישראל נ' מיכאל אברגיל**, פ"מ תשס"א (2) 728.
מחוזי ירושלים, 9 יוני 2002.
חיפוש בחומר מחשב על פי סימן ב' לחוק המחשבים, ניתן לבצע רק על פי סעיף 23 לפקודת המעצר וחיפוש. דינו כדין חיפוש אחר הדורש נוכחות במקום של שני עדים שאינם שוטרים. לאחר הפקת הפלט והעתקת תוכנו של המחשב, יוחזר המחשב לבעליו.
- ע"פ (ב"ש) 20223/04 **מדינת ישראל נ' שמיר יונתן**, דינים מחוזי כרך לד (3) 803.
מחוזי באר-שבע, 18 אפריל 2002.
מכונות מזל דיגיטליות לא תזכינה לתחולת סעיף 32 לפקודת סדר דין פלילי, המגביל את החזקת התפוסים ל-48 שעות, לאור הרציונל של המחוקק, שלפיו בתי עסק מושתתים על מחשבים, טעם זה אינו רלוונטי כשמדובר במחשב המשמש למשחקי מזל אסורים.
- ב"ש (חי') 3707/01 **יגודיב אמלטי נ' מדינת ישראל**, דינים מחוזי כרך לב (10) 377.
מחוזי חיפה, 8 אוגוסט 2001.
מחשב שיועד לפעול כשולחן רולטה דיגיטלי, לא יזכה למעמד נעלה מזה של שולחן הרולטה המסורתי לעניין החזרת התפוסים. סעיף 32 לפקודת סדר דין פלילי אינו חל על מחשב כזה ולכן זכאית המשטרה, שתפסה את המחשב, להמשיך ולהחזיק במחשב לאחר חלוף 48 שעות מעת קבלת צו החיפוש.
- ב"ש (ת"א) 90868/00 **חברת נטויזין בע"מ נ' צה"ל**, דינים מחוזי כרך לב (9) 364.

מחוזי תל אביב-יפו, 22 יוני 2000.

בקשה המוגשת לספק אינטרנט להתחקות ולעקוב אחר תאי דואר אלקטרוני, דינה כדין בקשה להאזנת סתר. לפיכך, בקשה למתן צו שהוגשה לבית משפט השלום בעניין זה, לא תוגש אלא לנשיא בית משפט מחוזי או לסגנו שהוסמך לכך, בדרך הקבועה בחוק האזנת סתר.

צווים לחשיפת זהות

- ת"א (ת"א) 37692/03 **יצחק סודרי ואח' נ' היידפארק מרכז הפורומים ואח'**, תק-של 1629 (3)2005. שלום תל אביב-יפו, 18 פברואר 2004.

כאשר מתבקש ספק אינטרנט לחשוף את פרטי ה-IP של גולש באינטרנט לצורך בירור בעניין לשון הרע, עומדת לצד שחשיפתו מתבקשת, הזכות להיות צד להליך ולהגיב, לפני שתינתן החלטה בשאלת חשיפת הזהות. בכך יש כדי לאזן בין הזכות לפרטיות לבין האינטרס של חשיפת האמת מאחורי המעשים שנעשים באינטרנט.

**הטקסט המלא של פסקי הדין ניתן לאיחזור באתר האינטרנט
"עשור לחוק המחשבים" בכתובת:**

<http://www.mishpat.ac.il/comlaw10>

הטקסטים מתוך התקליטור "דינים ועוד" באדיבות הוצאת "הלכות".